

Съвместният надзорен орган на Европол инспектира за втора поредна година прилагането на Споразумението по Програмата за проследяване на финансирането на тероризма¹

Официално изявление

Съвместният надзорен орган (СНО) на Европол проведе през ноември 2011 г. втора инспекция на изпълнението на отговорностите на Европол по Споразумението по Програмата за проследяване на финансирането на тероризма (ТФТР) и спазването на препоръките на СНО след инспекцията миналата година.²

По време на проверката, извършена в централата на Европол в Хага, СНО проведе интервюта, провери и оцени съдържанието на исканията, отправени от САЩ и потвърди съответните одитни логове, свързаните със сигурността въпроси и други, отнасящи се до чл. 4, 9 и 10 от Споразумението.

Член 4 определя на Европол конкретна роля: да проверява дали исканията от страна на САЩ за данни, съдържащи се в SWIFT, съответстват на условията на Споразумението.

Съгласно чл. 34(1) от Решението на Съвета за Европол, СНО на Европол е натоварен с прегледа на дейностите на Европол, за да се гарантира, че правата на физическите лица не се накърняват при съхраняването, обработката или употребата на данни, съдържащи се в Европол.

Наред с обичайните процедури за проверка на СНО, на Европол е предоставена възможността да дава коментари по проектодокладите от инспекциите. Коментарите са включени в окончателния доклад.

Заради класифицирането от страна на Европол на по-голяма част от информацията, отнасяща се до ТФТР с гриф „EU SECRET”, окончателният доклад на СНО е класифициран като информация EU SECRET.

С цел гарантиране на прозрачност, този документ е разработен така, че да осигури публично достъпно обобщение на някои от общите заключения, направени от СНО.

Общи заключения

Докладът от инспекцията показва, че Европол бележи известен напредък в изпълнението на задачите по Споразумението, спазвайки препоръките на СНО. Освен това фактът, че Споразумението е налице и тази година, позволи както на Европол, така и на САЩ да модифицират определени аспекти от методите си на работа.

¹ През месец юни 2010 г. Европейският съюз и Съединените американски щати подписаха споразумение относно обработката и изпращането на данни за финансови съобщения, съхранявани в SWIFT (Съдружие за световните междубанкови финансови телекомуникации), от ЕС на САЩ за целите на Програмата за проследяване на финансирането на тероризма (ТФТР)

² На разположение на адрес: <http://europoljsb.consilium.europa.eu/about.aspx>

Европол поддържа контакти със САЩ и организира срещи със СНО с цел да се изпълнят препоръките, отправени от СНО в доклада от проверката през 2011 г. В ситуацията се наблюдава подобрене спрямо миналата година, но все още има да се работи в редица области. Този доклад дава препоръки, насочени към останалите недостатъци.

Една положителна процедурна промяна е въвеждането на официална, конкретна роля на служител по защита на данните във връзка с искания по чл. 4. Въпреки това, служителът по защита на данните все още се позовава на съвета, даден по отношение на първото постъпило искане, като основа за консултиране на всички следващи искания. Това е показател, че неговият предишен съвет не е бил взет предвид, което предполага, че в поне няколко области за служителя по защита на данните все още съществуват проблеми.

Въпреки че е отбелязан известен напредък относно исканията по чл. 4, СНО установи няколко съществено важни области, които изискват още подобрене за цялостно изпълнение на условията, заложи в Споразумението.

Европол е дал съгласие по всяко постъпило искане до момента. Това означава, че чрез SWIFT САЩ са получили всички поискани данни от влизане на Споразумението в сила насам.

Според условията на Споразумението, Европол не вижда или управлява данните от SWIFT, нито знае обема на действително прехвърлените данни. Не е предоставена информация от САЩ по отношение на обема прехвърлени данни.

Европол получава средно по едно искане месечно. Всяко искане обикновено покрива период от един месец що се касае до продължителност. Затова исканията – когато се разглеждат като група – в основата си покриват непрекъснат период от време.

С цел яснота, това означава, че един от резултатите от Споразумението във вида, в който в момента се прилага е, че данните, които се отнасят до определени финансови операции се предоставят от определения доставчик на САЩ за период, съдържащ всеки ден от годината, година за година.

Всяко искане определя географската зона и описва желаните категории данни. СНО потвърди, че исканията имат сходен географски обхват, както е потвърдено от Европол в нота³ до Европейския парламент.

Ако случаят е такъв, че в действителност ограничаването на изисквания период или неизискването за трансгранично прехвърляне на данни от определени държави/територии би било непрактично, предвид естеството на програмата това може да покаже, че не е възможно да се изпълнят всички заложи мерки за сигурност на чл. 4.

СНО потвърждава, че обемът на писмената информация в потвърждение на искания от чл. 4 е нараснал, но въпреки това, исканията с по-голяма продължителност сами по себе си не са достатъчни за изпълнение на препоръките на СНО, че по-подробна писмена

³Информационна нота № 2566-566 от 8 април 2011 г. относно дейностите на Европол във връзка със Споразумението за TFTP.

информация, специализирана за всяко искане, трябва да бъде предоставена на Европол, за да се определи по-добре дали САЩ може основателно да изиска – и следователно да получи – въпросните данни.

Неотдаващите искания включват резултатите от годишните оценки; в допълнение Европол предостави информация, която сочи, че Споразумението представлява полезен инструмент в един конкретен случай. Този вид информация може да спомогне за доказване на необходимостта. Отбелязана е все по-положителна промяна по отношение предоставянето на информация, но тази област изисква да ѝ се обърне по-специално внимание.

Докладът от проверката пояснява, че САЩ трябва да подобри информацията, предоставяна по исканията. По-конкретно, от значение е предоставянето на съотносима и актуална информация по всяко отделно запитване. Исканията трябва по-добре да доказват необходимостта от избраната географска зона, поисканите отделни категории данни и действителните данни в рамките на всеки поискан тип съобщения.

Това е особено важно, като се вземе предвид обема на данни на незаподозрени, които неминуемо биват включени в подобна програма.

СНО установява, че устната информация, предоставена от САЩ на Европол по време на редовни, поверителни брифинг заседания очевидно все още играе своята роля в потвърждаването на исканията. Необходима е повече прозрачност от страна на САЩ, която да позволи на Европол да потвърждава исканията по-ефективно и да позволи подходящия вътрешен и външен надзор от служителя по защита на данните и съответно, от СНО. От особена важност е тази информация да бъде предоставяна в писмена форма.

Макар докладът на Европейската комисия⁴ и нотата на Европол до Европейския парламент действително да разкриват различна полезна информация, съществуващото ниво на класификация, прилагано за много от информацията, свързана със Споразумението, възпрепятства предоставянето на голяма част от свързаната информация.

СНО счита, че както Европол, така и САЩ, гарантирайки, че информацията се съхранява в условията на поверителност, когато е необходимо, така че да не се застрашава функционирането на TFTR, могат да бъдат по-отворени към използването на Споразумението.

Необходима е по-голяма прозрачност спрямо другите страни, в това число спрямо обществеността.

Брюксел, 14 март 2012 г.

⁴Доклад на Комисията относно съвместния преглед на прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Съединените американски щати относно обработката и изпращането на данни за финансови съобщения от Европейския съюз до Съединените американски щати за целите на Програмата за проследяване на финансирането на тероризма, 16 март 2011 г.